

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 5 lutego 2024 r.

Pozycja 9

POSTANOWIENIE

z dnia 19 lipca 2023 r.

Sygn. akt Ts 30/23

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Rafał Wojciechowski,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej my [...] Sp. z o.o. o zbadanie zgodności:

art. 106a ust. 3a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 2324, ze zm.), z art. 2 oraz art. 64 ust. 1 i 2 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

ewentualnie, w przypadku nieuwzględnienia tego żądania:

art. 106a ust. 3a tej ustawy w zakresie, w jakim:

- pozwala prokuratorowi na dokonanie blokady środków na rachunku bankowym na podstawie przesłanki „wykorzystywania działalności banku dla celów mających związek z przestępstwem lub przestępstwem skarbowym”,
- nie formułuje kryteriów branych pod uwagę przez Prokuratora przy określaniu zakresu, sposobu i terminu wstrzymania transakcji lub blokady środków na rachunku bankowym,
- uprawnia do dokonania blokady środków na rachunku bankowym w nielimitowanej wysokości, na okres do 6 miesięcy, z art. 2 oraz art. 64 ust. 1 i 2 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji,

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

UZASADNIENIE

1. W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 30 stycznia 2023 r. (data nadania) my [...] Sp. z o.o. (dalej: skarżąca), reprezentowana przez pełnomocnika z wyboru, wystąpiła z żądaniem przytoczonym w komparycji niniejszego postanowienia na tle następującej sprawy.

Wpisem w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego (dalej: rejestr sądowy) z 19 października 2017 r. Sąd Rejonowy w K. Wydział VIII Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego (sygn. akt [...]) wykreślił spółkę [...] AG z siedzibą [...] jako jedynego współnika skarżącej. Działanie tej spółki polegające na oferowaniu uczestnikom programu o nazwie „Program Lojalnościowy Lyonesse” możliwości otrzymania korzyści materialnych, uzależnionych od wpłacania przez osoby wprowadzane do wskazanego

programu przez tych uczestników, zaliczek na zakup bonów lub kart podarunkowych partnerów handlowych Lyoness bądź dokonania zakupów u partnerów handlowych Lyoness, zostało uznane za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z 30 grudnia 2019 r. ([...]) nr [...]. Jednocześnie w swojej decyzji organ stwierdził zaniechanie stosowania tej praktyki z dniem 7 marca 2019 r. i zobowiązał wskazaną spółkę do zwrócenia konsumentom wpłaconych przez nich zaliczek w części, w jakiej nie zostały wymienione – po dokonaniu dopłaty – na bony lub karty podarunkowe.

Postanowieniem Prokuratury Okręgowej I Wydział Śledczy w S. z 29 września 2022 r. (sygn. akt [...]) odmówiono pokrzywdzonym zastosowania blokady rachunków bankowych i zabezpieczenia majątkowego oraz uznania za dowód rzeczowy środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych wobec organizatorów programu funkcjonującego pod nazwą „Program Marketingowy Lyconet”, do których zaliczono: skarżącą, [...] AG z siedzibą w B., [...] AG z siedzibą w W., [...] AG z siedzibą w Z., [...] z siedzibą w L., [...] z siedzibą w L. i [...] z siedzibą w L.

Orzeczenie to zostało uchylone postanowieniem Prokuratury Okręgowej I Wydział Śledczy w S. z 14 października 2022 r. (sygn. akt jw.), mocą którego dokonano blokady środków zgromadzonych na rachunkach bankowych, należących do skarżącej, na okres 6 miesięcy, o łącznej kwocie 152 363 958,78 zł i 950 164,24 euro.

Wniesione przez skarżącą zażalenie na postanowienie Prokuratury Okręgowej z 14 października 2022 r., zostało utrzymane w mocy postanowieniem Sądu Okręgowego w K. III Wydział Karny z 15 listopada 2022 r. (sygn. akt [...]).

Postanowieniem Prokuratury Okręgowej I Wydział Śledczy w S. z 30 marca 2023 r. (sygn. akt [...]) przedłużono blokadę środków na rachunkach bankowych do 14 października 2023 r.

2. Zarządzeniem Prezesa Trybunału Konstytucyjnego z 5 kwietnia 2023 r. wezwano skarżącą do doręczenia odpisów lub kopii poświadczonych za zgodność z oryginałem postanowień Prokuratora Prokuratury Okręgowej w S. z 14 października 2022 r. (sygn. akt [...]) i Sądu Okręgowego w K. z 15 listopada 2022 r. (sygn. akt [...]) oraz udokumentowania daty doręczenia skarżącej orzeczenia wskazanego w skardze konstytucyjnej jako ostateczne poprzez doręczenie poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii elektronicznego potwierdzenia odbioru. Zarządzenie zostało doręczone pełnomocnikowi skarżącej 17 kwietnia 2023 r.

Pismem z 21 kwietnia 2023 r. (data nadania) skarżąca ustosunkowała się do wskazanego zarządzenia. Doręczyła poświadczone za zgodność z oryginałem postanowienia oraz udokumentowała datę doręczenia ostatecznego orzeczenia.

3. Zarządzeniem sędziego Trybunału Konstytucyjnego z 14 czerwca 2023 r. skarżąca została wezwana do usunięcia braków formalnych skargi konstytucyjnej, przez: 1) doręczenie czterech, poświadczonych za zgodność z oryginałem kopii: a) postanowienia Prokuratury w S. z 29 września 2022 r. ([...]), b) decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z 30 grudnia 2019 r. (nr [...]), a w przypadku wniesienia od niej środka zaskarżenia – również orzeczeń wydanych w następstwie tej decyzji; 2) poinformowanie, czy od postanowienia Sądu Okręgowego w K. III Wydział Karny z 15 listopada 2022 r. (sygn. akt [...]) wniesiono środek zaskarżenia, a jeśli tak to doręczenie czterech, poświadczonych za zgodność z oryginałem kopii orzeczeń wydanych w następstwie tego postanowienia; 3) poinformowanie, czy w sprawie, której skarga konstytucyjna dotyczy, wniesiono nadzwyczajny środek zaskarżenia. Zarządzenie zawierało pouczenie, zgodnie z którym nieusunięcie powyższych braków w wyznaczonym terminie stanowi podstawę wydania przez Trybunał

postanowienia o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. Zarządzenie zostało doręczone pełnomocnikowi skarżącej 23 czerwca 2023 r.

Pismem z 28 czerwca 2023 r. (data nadania) skarżąca ustosunkowała się do otrzymanego zarządzenia. Poinformowała, iż od postanowienia Sądu Okręgowego w K. III Wydział Karny z 15 listopada 2022 r. (sygn. akt [...]) nie wniesiono środka zaskarżenia, a w sprawie, której skarga konstytucyjna dotyczy, nie wniesiono nadzwyczajnego środka zaskarżenia. Do wskazanego pisma dołączyła również niepoświadczone za zgodność z oryginałem kopie postanowienia Prokuratury Okręgowej w S. z 29 września 2022 r. ([...]) oraz decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z 30 grudnia 2019 r. (nr [...]) wyjaśniając, iż żaden przepis prawa nie zobowiązuje jej do przedkładania Trybunałowi dokumentów poświadczonych za zgodność z oryginałem, a wzywianie do doręczenia wymienionych w tym zarządzeniu postanowień, nie znajduje podstawy prawnej.

4. Kwestionowanemu w skardze art. 106a ust. 3a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 2324, ze zm.) skarżąca zarzuciła, że stanowiąc podstawę postanowienia Prokuratury Okręgowej I Wydział Śledczy w S. z 14 października 2022 r. (sygn. akt jw.), utrzymanego w mocy postanowieniem Sądu Okręgowego w K. III Wydział Karny z 15 listopada 2022 r. (sygn. akt [...]), doprowadził do naruszenia, odczytywanej z art. 2 Konstytucji zasady poprawnej legislacji oraz wyinterpretowanej przez skarżącą z art. 64 ust. 1 i 2 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji, zasady proporcjonalności przy wprowadzaniu ograniczeń w prawie własności.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

Na podstawie art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK) skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym. Zgodnie z art. 61 ust. 4 u.o.t.p.TK Trybunał wydaje postanowienie o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu, jeżeli skarga nie spełnia wymogów określonych w ustawie i usunięcie jej braków nie jest możliwe, gdy braki te nie zostały usunięte w terminie albo gdy skarga jest oczywiście bezzasadna.

Trybunał w toku postępowania powinien zbadać wszystkie istotne okoliczności w celu wszechstronnego wyjaśnienia sprawy (art. 69 ust. 1 u.o.t.p.TK), a uczestnicy postępowania są obowiązani do składania Trybunałowi wszelkich wyjaśnień i udzielania informacji dotyczących sprawy oraz przedstawiania wniosków dowodowych, potrzebnych do jej rozstrzygnięcia (art. 69 ust. 2 u.o.t.p.TK).

Z powyższych względów skarżąca została wezwana, na podstawie art. 61 ust. 3 u.o.t.p.TK, do usunięcia braków formalnych złożonej skargi m.in. przez doręczenie czterech poświadczonych za zgodność z oryginałem kopii postanowienia Prokuratury w S. z 29 września 2022 r. ([...]). W wykonaniu tego wezwania skarżąca, reprezentowana przez umocowanego pełnomocnika, doręczyła Trybunałowi niepoświadczone za zgodność kopie wskazanego postanowienia wyjaśniając, że wbrew otrzymanemu wezwaniu, żaden przepis prawa nie zobowiązuje jej do przedkładania Trybunałowi dokumentów poświadczonych za zgodność z oryginałem.

Tymczasem jak wyjaśnia się w orzecznictwie Trybunału, poświadczenie dokumentu za zgodność z oryginałem nadaje mu z mocy art. 129 § 3 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, ze zm.; dalej: k.p.c.), stosowanego odpowiednio w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym na zasadzie art. 36 u.o.t.p.TK, charakter dokumentu urzędowego, spełniającego wymóg formalny skargi konstytucyjnej określony w art. 53 ust. 2 pkt 2 u.o.t.p.TK, zgodnie z którym do skargi konstytu-

cyjnej dołącza się wyroki, decyzje lub inne rozstrzygnięcia potwierdzające wyczerpanie drogi prawnej, o której mowa w art. 77 ust. 1 u.o.t.p.TK. (postanowienie TK z 14 grudnia 2022 r., *niepubl.*). Rozstrzygnięcia załączane do skargi konstytucyjnej nie stanowią więc wyłącznie dowodu, o którym mowa w art. 53 ust. 1 pkt 3 u.o.t.p.TK, powołanego na poparcie sformułowanego w skardze zarzutu niekonstytucyjności. Stanowią one zindywidualizowane i skonkretyzowane akty zastosowania określonych norm prawnych w konkretnej sprawie, uprawniające skarżącego, po wyczerpaniu przez niego drogi prawnej oraz po spełnieniu innych określonych wymogów, do zakwestionowania konstytucyjności tych norm w postępowaniu w trybie skargi konstytucyjnej. Jak bowiem stanowi art. 79 ust. 1 Konstytucji każdy, czyje konstytucyjne wolności lub prawa zostały naruszone, ma prawo, na zasadach określonych w ustawie, wnieść skargę do Trybunału Konstytucyjnego w sprawie zgodności z Konstytucją ustawy lub innego aktu normatywnego, na podstawie którego sąd lub organ administracji publicznej orzekł ostatecznie o jego wolnościach lub prawach albo o jego obowiązkach określonych w Konstytucji. Z tego względu skarga konstytucyjna jako środek prawny inicjujący postępowanie przed Trybunałem Konstytucyjnym ma charakter abstrakcyjno-konkretny, gdyż jej wniesienie wymaga wykazania naruszenia prawa podmiotowego i ostatecznego orzeczenia jako środka naruszenia (elementy kontroli konkretnej) oraz niekonstytucyjności podstawy prawnej orzeczenia (element kontroli abstrakcyjnej), a także istnienia związku pomiędzy naruszeniem prawa podmiotowego a pozostałymi przesłankami (zob. wyrok pełnego składu TK z 17 lipca 2013 r., sygn. SK 9/10, OTK ZU nr 6/A/2013, poz. 79 oraz postanowienie pełnego składu TK z 11 czerwca 2008 r., sygn. SK 48/07, OTK ZU nr 5/A/2008, poz. 93). Dlatego Trybunał Konstytucyjny, oceniając wskazany w skardze konstytucyjnej sposób naruszenia (art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p.TK), związany jest zarówno zakresem zaskarżenia skargi konstytucyjnej (art. 67 ust. 1 u.o.t.p.TK), jak i treścią załączonych do niej orzeczeń (art. 53 ust. 2 pkt 1-2 u.o.t.p.TK). W tym stanie rzeczy skarżący, reprezentowany w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym przez adwokata lub radcę prawnego, powinien w wykonaniu wymogu określonego w art. 53 ust. 2 pkt 2 u.o.t.p.TK, załączone do skargi konstytucyjnej wyroki, decyzje lub inne rozstrzygnięcia wydane w sprawie, której skarga dotyczy, przedłożyć w formie dokumentu urzędowego, który z mocy art. 244 k.p.c. w związku z art. 36 u.o.t.p.TK stanowi dowód tego, co zostało w nim urzędowo zaświadczone z tym, że na podstawie art. 129 § 3 k.p.c. w związku z art. 36 u.o.t.p.TK i art. 44 ust. 1 u.o.t.p.TK, zamiast oryginału dokumentu skarżący może złożyć odpis dokumentu, jeżeli jego zgodność z oryginałem została poświadczona przez notariusza albo przez występującego w sprawie pełnomocnika strony będącego adwokatem lub radcą prawnym.

Do złożonej skargi konstytucyjnej skarżąca nie dołączyła m.in. postanowienia Prokuratury Okręgowej w S. z 29 września 2022 r. (sygn. akt [...]), uchylonego postanowieniem Prokuratury Okręgowej w S. z 14 października 2022 r. (sygn. akt j.w.), którego wstrzymania wykonania lub zawieszenia wykonania wraz z postanowieniem Sądu Okręgowego w K. z 15 listopada 2022 r. (sygn. akt [...]), domaga się w sformułowanym w skardze wniosku o wydanie przez Trybunał Konstytucyjny postanowienia tymczasowego. Z tego względu zarządzeniem sędziego Trybunału Konstytucyjnego z 14 czerwca 2023 r. skarżąca została wezwana do usunięcia braków formalnych skargi konstytucyjnej m.in. przez doręczenie czterech, poświadczonych za zgodność z oryginałem kopii postanowienia Prokuratury Okręgowej w S. z 29 września 2022 r. ([...]). Postanowienie to wydano w sprawie, której skarga konstytucyjna dotyczy. Zostało ono uchylone postanowieniem Prokuratury Okręgowej z 14 października 2022 r., utrzymanej w mocy postanowieniem Sądu Okręgowego, wskazanym w skardze jako ostateczne orzeczenie o konstytucyjnych wolnościach lub prawach skarżącej w rozumieniu art. 79 ust. 1 Konstytucji i art. 77 ust. 1 u.o.t.p.TK. Okoliczność załączenia do skargi rozstrzygnięć, o których mowa w art. 53 ust. 2 pkt 2 u.o.t.p.TK stanowi

dla Trybunału podstawę dla (istotnej z perspektywy abstrakcyjno-konkretnego charakteru skargi) oceny wskazanego w niej sposobu naruszenia konstytucyjnych wolności lub praw skarżącego w sprawie, której skarga konstytucyjna dotyczy (art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p.TK).

Zarządzenie sędziego Trybunału Konstytucyjnego z 14 czerwca 2023 r. doręczone zostało pełnomocnikowi skarżącej 23 czerwca 2023 r. Wskazany w art. 61 ust. 3 u.o.t.p.TK siedmiodniowy termin usunięcia wskazanego braku formalnego skargi konstytucyjnej upłynął 30 czerwca 2023 r. Okoliczność jego nieusunięcia w wyznaczonym terminie stanowi podstawę odmowy nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu na podstawie art. 61 ust. 4 pkt 2 u.o.t.p.TK.

W tym stanie rzeczy Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 u.o.t.p.TK skarżącej przysługuje prawo do wniesienia zażalenia na powyższe postanowienie w terminie 7 dni od daty jego doręczenia.